

SÚKROMNÉ BEZPEČNOSTNÉ SLUŽBY

Peter Kováč

Ústav súdneho lekárstva LF UK, Bratislava; Katedra trestného práva a kriminológie PF TU, Trnava

Od 15. februára nadobudla účinnosť vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 33/2006 Z.z o podrobnostiach posudzovania zdravotnej spôsobilosti osôb na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnostnými službami. V článku je stručne prezentovaný jej dopad na činnosť praktických lekárov a postup pri vydávaní posudkov o zdravotnej spôsobilosti.

Kľúčové slová: súkromné bezpečnostné služby, zdravotná spôsobilosť, posudzovanie.

Kľúčové slová MeSH: spôsobilosť odborná; stav zdravotný; opatrenia bezpečnostné; testy psychologické.

Via pract., 2006, roč. 3 (3): 158–159

Úvod

Podľa zákona č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zмене a doplnení niektorých zákonov (zákon o SBS) musia byť osoby poskytujúce služby v oblasti súkromnej bezpečnosti zdravotne spôsobilé. Podrobnosti o posudzovaní ich zdravotnej spôsobilosti má ustanoviť podľa § 15 ods. 4 zákona o SBS osobitný predpis.

Týmto predpisom je vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 33/2006 Z.z o podrobnostiach posudzovania zdravotnej spôsobilosti osôb na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnostnými službami. Vyhláška nadobudla účinnosť od 15. februára 2006. Bola uverejnená v časti 17 Zbierky zákonov, dostupná je aj na internete na <http://www.zbierka.sk> alebo na <http://jaspi.justice.gov.sk> v časti právne predpisy.

Spôsob posudzovania spôsobilosti

Zdravotná spôsobilosť osôb, ktoré chcú poskytovať služby v oblasti súkromnej bezpečnosti sa posudzuje lekárskou prehliadkou žiadateľa. Prehliadku vykonáva všeobecný lekár, ktorý tiež vydá lekársky posudok o tom, či je žiadateľ na výkon služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti spôsobilý alebo nespôsobilý.

Povinnou súčasťou prehliadky je odoslanie žiadateľa na psychologické vyšetrenie. To vykonáva psychológ so špecializáciou v odbore klinickej psychológie. Pokiaľ nie sú o zdravotnom stave žiadateľa a jeho telesnej pochybnosti, nie je ho potrebné odosielať na ďalšie vyšetrenia. Pri existencii čo i len najmenších pochybností je však potrebné odoslať žiadateľa ku špecialistovi, ktorý sa musí vyjadriť ku existencii či neexistencii kontraindikácii pre spôsobilosť žiadateľa na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti.

Kontraindikácie pre spôsobilosť

Vyhláška ustanovuje pre poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti celý rad ochorení, ktoré zakladajú zdravotnú nespôsobilosť žiadateľa.

Pri *posudzovaní zraku žiadateľa* je zdravotnou kontraindikáciou zníženie zrakovej ostrosti na každom

oku osobitne pod 6/12 s korekciou. Ak ide o jedno oko, je kontraindikáciou zníženie zrakovej ostrosti na zdravom oku pod 6/6 s korekciou. V súlade s textom vyhlášky, ak sú pochybnosti o zraku žiadateľa, je potrebné odoslať ho na vyšetrenie očným lekárom.

Pri *posudzovaní sluchu žiadateľa* je zdravotnou kontraindikáciou zníženie sluchovej ostrosti na každom uchu. Pri členenom šepote na jednom uchu menej ako dva metre, na druhom uchu menej ako tri metre. Kontraindikáciou sú tiež audiometrickým vyšetrením zistené straty pri vzdušnom vedení z priemeru frekvencií 500 Hz, 1 000 Hz a 2 000 Hz, a to straty väčšie ako 45 dB na jednom uchu a 35 dB na druhom uchu. V súlade s textom vyhlášky, ak sú pochybnosti o sluchu žiadateľa, treba ho odoslať na vyšetrenie otorynolaryngológom.

Závažnou kontraindikáciou pre poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti sú *duševné poruchy a poruchy správania*. Organické duševné poruchy vrátane symptomatických sú dôvodom na zdravotnú nespôsobilosť. Kontraindikáciou sú tiež poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním psychoaktívnych látok, a to aj v osobnej anamnéze, ak nie je dokázaná a kontrolovaná abstinencia trvajúca minimálne tri roky. Zdravotne kontraindikované sú aj schizofrénia, schizotypové poruchy s bludmi a afektívne poruchy zistené psychologickým vyšetrením. Takýmito poruchami sú agresivnosť ako dominantná a ľahko aktivovateľná črta osobnosti, abnormná reaktivita osobnosti s protispoločenskými motívami konania, impulzivita, explozivita, emotívna labilita, nedostatočne rozvinuté vyššie city, najmä sociálne, egocentrizmus ako prevažujúci motívujúci faktor konania, zvýraznené pocity insuficiencie, sklon k regresívnym prejavom, hyperkompenzácií a neprimeranej projekcii, nezrelosť, nezdržanlivosť a ľahká ovplyvniteľnosť. Kontraindikáciou pre poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti je aj mentálna retardácia zistená psychologickým vyšetrením, pokiaľ je intelektová úroveň v pásme mentálnej subnormy a nižšie, zvýraznená subnormalita sociálnej inteligencie, analfabetizmus, výkonná kapacita pod úrovňou populačného priemeru, pozornosť, reakčná pohotovosť, optický postreh,

vizuomotorická koordinácia a nedostatočná úroveň racionálnej regulácie správania. Kontraindikované sú paranoidná, dissociálna a emočne nestabilná porucha a ďalšie poruchy osobnosti uvedené v Medzinárodnej klasifikácii chorôb pod číslom diagnózy F 60 až F 69 a neurotické poruchy podmienené stresom a somatoformné poruchy uvedené v Medzinárodnej klasifikácii chorôb pod číslom diagnózy F 40 až F 48. Ak v texte nie je uvedené inak, podzrenie na tieto poruchy je dôvodom na odoslanie na psychiatrické vyšetrenie.

Z *neurologických porúch* sú pre poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti kontraindikované všetky záchvatové ochorenia spojené s poruchami vedomia, poruchy rovnováhy, epilepsia a narkolepsia.

Závažnou kontraindikáciou sú tiež ťažšie poruchy lokomočného aparátu spojené s obmedzením hybnosti takého rozsahu, že žiadateľ nie je schopný samostatného pohybu bez kompenzačných pomôcok.

K poslednej skupine zdravotných kontraindikácií poskytovania služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti patria *metabolické a kardiovaskulárne ochorenia*. Žiadateľ je zdravotne nespôsobilý, pokiaľ má diabetes mellitus na inzulínoterapii. K ďalším kontraindikovaným ochoreniam patrí ťažké formy ICHS s častým zlyhávaním a závažné poruchy srdcového rytmu bez implantovaného kardiostimulátora, ťažké formy anginy pectoris, esenciálna hypertenzia WHO III, sekundárna hypertenzia WHO III ako aj stavy po náhlej cievnnej mozgovej príhode s takým stupňom poruchy zdravia, ktoré zanechali psychické a fyzické zmeny organizmu, ktoré už boli opísané vyššie.

Záver prehliadky, administratíva

Všeobecný lekár pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti prihladne na výsledky vykonaných vyšetrení a na predchádzajúce záznamy v zdravotnej dokumentácii žiadateľa. Výsledok prehliadky uvedie všeobecný lekár v posudku. Ak sa lekárskou prehliadkou nezistí poškodenie zdravia ani kontraindikácia lekár v posudku uvedie, že žiadateľ je zdravotne spôsobilý na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnost-

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti
Adresa:
IČO:

Evidenčné číslo posudku:

POSUDOK

Priezvisko a meno:

Rodné číslo:

Adresa trvalého pobytu:

Je spôsobilý *)

je nespôsobilý*)

na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnostnými službami

Poučenie:

Ak sa žiadateľ domnieva, že rozhodnutie lekára v súvislosti so zdravotnou spôsobilosťou na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnostnými službami je nesprávne, má právo požiadať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nápravu podľa § 17 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z.z.; žiadosť sa podáva písomne.

V

.....

Dňa

Odtlačok pečiatky
a podpis lekára

*) Nehodiace sa prečiarknite

nými službami. Zistenie akejkoľvek kontraindikácie znamená, že žiadateľ nie je zdravotne spôsobilý na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti, čo lekár uvedie v posudku. Výsledok prehliadky uvedený v posudku je podľa § 2 ods. 2 vyhlášky lekár povinný zaznamenať aj do zdravotnej dokumentácie. Všeobecný lekár je povinný viesť osobitnú evidenciu o vydaných posudkoch o zdravotnej spôsobilosti, ktorá obsahuje dátum vydania posudku, meno a priezvisko žiadateľa, jeho rodné číslo, evidenčné číslo posudku a výsledok lekárskej prehliadky. Na vedenie takejto evidencie postačuje aj obyčajný zošit, prípadne ambulatný informačný systém. Vzor posudku je na obrázku 1. Ak sa však žiadateľ domnieva, že rozhodnutie lekára v súvislosti so zdravotnou spôsobilosťou na poskytovanie služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti súkromnými bezpečnostnými službami je nesprávne, má právo písomne požiadať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nápravu podľa § 17 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z.

JUDr. MUDr. Peter Kováč
Ústav súdneho lekárstva LF UK, Sasinkova 4,
913 72 Bratislava
e-mail: peter@kovac.sk

Literatúra u autora

Stanislav Trojan, Miloš Langmeier et al. Slovníček lékařské fyziologie Druhé, doplnené vydanie

Slovníček lékařské fyziologie nabízí v přehledné a snadno přístupné formě více než 1500 abecedně řazených hesel z oboru, který patří k základním disciplínám v soustavě lékařských věd. Vlastní hesla jsou stručná, aby i při malém rozsahu podávala co nejvíce informací. Snaží se však obsáhnout potřeby a zájmy širokého okruhu specializovaných čtenářů, nejen jako užitečný doplněk pregraduálního výuky fyziologie, který pomůže studentům zvládnout rozsáhlou učební látku, ale také jako vítaná pomůcka pro lékaře při postgraduálním vzdělávání, protože k základním fyziologickým pojmům se musí vracet každý.

Druhé vydání této osvědčené publikace obsahuje několik desítek dalších hesel z nově přednášených kapitol fyziologie (buněčné receptory, biokybernetika, fyziologie lymfy, lidské vědomí, fyziologie řeči, lidské chování, fyziologické stárnutí).

Galén, 2006, 2. doplnené vydanie, ISBN 80-7262-375-3, s. 141.

Václav Zeman Adaptace na chlad u člověka Možnosti a hranice

Monografie našeho předního odborníka v tělovýchovném lékařství pojednává o různých aspektech reakce a adaptace lidského organismu na působení chladu se zvláštním zřetelem na chlad extrémní. Tomu jsou vystaveni jak sportovci (maratónští plavci, horolezci, vodáci, triatlonisté, sportovní otužilci a často také lyžaři), v profesní oblasti pak potápěči, vodní záchranáři, členové horské služby, vojáci, ale i všichni, kteří jsou nuceni pracovat v drsných klimatických podmínkách. Adaptace na chlad se týká samozřejmě i běžné nesportující populace – otužování vůči chladu je důležité zejména z hlediska snížení nemocnosti pro akutní respirační choroby. V textu jsou diskutovány možnosti adaptace na teplotní změny, ale též potenciální rizika a způsoby, jak se jich vyvarovat.

Galén, 2006, 1. vydanie, ISBN 80-7262-331-1, s. 131.

Distribúcia v SR: KD Hanzlúvka, LF UPJŠ, Tr. SNP 1, 040 66 Košice, tel.: 0905 526 809, hanzlúvka@dodo.sk;
Osveta, Jilemnického 57, 036 01 Martin, tel.: 043/421 0970, redakcia@vydosveta.sk, internetový predaj: www.littera.sk

